

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium vndecimum

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

Modum definiunt quidam haec modo.

Modus e' adiacens rei determinatio.

Sed definitio ista parum nro proposito deservit, q' plurimos casus accommodata quae logice valider q' modo defini debet.

Modus e' dicitur modificans unionem
P'dicati cum subiecto.

Definitio modi.

Proprio vero modalis si oratio continens
aliquem modum denotantem unionem
P'dicati cum subiecto.

Definitio proprio modalis.

Proprio modalis in se habet quatuor
p'prietates. Possibilis. Contingens. Impossibilis.
Necessaria.

Proprio modalis
quadruplex.

Possibilis e' in qua denotatur P'dicatum pos-
sibile ut cum dico Petrum esse
philosophum, e' possibile.

Possibilis quae?

Contingens fieri eadem e' q' possibilis, in
qua denotatur P'dicatum posibile uniri in se.
u. g. Petrum currere e' contingens.

Contingens q'?

Impossibilis e' in qua denotatur P'dicatum re,
pugnare subiecto. u. g. cum dico, lapideum
esse equum, e' impossibile.

Impossibilis q'?

Necessaria e' illa in qua denotatur P'dicatum
necesse conuenire subiecto. u. g. hiemem esse aut
vatem, e' necessarium.

Necessaria.

Modus iste potest distribui in quatuor
modos. 1o. Nominatiue. 2o. Adiectiue. et ad
verbu potest fieri quatuor species. Una q' constat modo
nominatiue; altera q' constat modo ad uerbiu.
Modus noster simpliciter potest fieri, potest in se
proprie

q' p'prietate
sunt appropria
unili non sunt
alibi p'prietate
um duo p'prietate
iii non pot.
in intelligendum
le, q' p'prietate
aut contra conueni
dentes q' negati
ul huiusmodi
aut; q' in non
e' p'prietate
illy non h'nt aut
p'prietate
ta esse in intelligendum
ignis unili p'prietate
i capto alibi non
in q' p'prietate
ut uero p'prietate
ii; q' h'nt, mod

decimum
Propositio

hoc necessitate & alii, te nera, qd eij demesse &
 nera. si hoc te albo. saltem n. potum ut compellere
 fito, qd ad veritatem qd non modalis dicitur fito,
 si ut. Et ista potum ultimo modo et veritas
 vel falsitas qd modalis composita non
 veritatis. non n. qd e longa recte fito, sed
 tm auferendus modus, quo ab alio statim ad
 rit eij demesse, ex qua veritas vel falsitas
 potest. Et hoc hinc potest esse ista. qd in modalis
 qd composita cum modo ita modalis et
 veri aut. potum cum fito, utroque ad sui veri
 saltem potum cum fito simul coniungi fito
 utriusq. fronte figitur, veritas eij statim pate
 bit ex hoc, si potum simul coniungi potest
 fito utriusq. fronte figitur, qd vero an potum
 cognoscatur ex qd demesse alio recte fito,
 auferendus tm modus: n. qd ut cognoscatur an
 hinc qd modalis composita vera sit vel falsi
 su potest aliter aliter n. qd non resoluere
 fito, sed ab alio tm modo consideratio qd non
 eij demesse, qd veritas & si: aliter n. qd, in
 qua qd potum non potest coniungi fito, fito utriusq.
 fronte figitur, n. qd non potest simul coniungi
 alio, ut aliter, et ideo composita modalis falsi
 sit. Et hoc modus dicitur in alio compo.
 fito.

Rogas tu qua tue signoscenda sit qd non
 valis composita a dicitur.

R. potum: modus sine nominalis sine ul.
 verbalis hinc n. qd fito et potum et modalis
 vel dicit qd e recte n. qd hinc n. qd, si
 hoc alio. sed alio e dicitur. n. qd. Iulianus pot
 si

libiter ambulat, sedentem prohibet ambulare,
 at vero qd modo penit inibi qd aut loco
 qd illi hinc talis qd modalis congruente
 censenda e. n. g. prohibiter aliter qd
 aliter qd n. g. m. e. prohibere

Materia qd modalis non tñ pensum,
 dicitur, sicut ordinem p. d. et qd dicitur, sed
 et sicut ordinem dicitur ad qd modum
 unde qd qd modalis est in materia nata
 cuius dicitur n. g. connecti cum modo. n. g.
 hanc qd aut e. n. g. n. g. in materia
 remota cuius dicitur congruente modo.
 n. g. dicitur e. n. g. n. g. hanc qd
 aut e. n. g. e. n. g.

In materia qd in qd qd modalis qd
 non congruente as no sunt, a. n. g. e. n. g.
 qd modalis n. g. n. g. et
 congruente in materia nata, e. n. g. falsa
 n. g. prohibere, et in materia remota: nullam
 n. g. congruente. Vnde n. g. dicitur
 qd modalis de e. n. g. et prohibere
 in illis qd dicitur si sunt vera tñ e. n. g.
 congruente cum modo. si falsa, natura
 congruente. ea que est modalis vel 3
 sicut illis n. g. et in materia nata, dicitur
 congruente e. n. g. quem qd n. g.
 et sublimitate

De qualitate qd modalis non illa
 habet falsitatem et veritatem deinde e. n. g.
 a suis qd dicitur, ut qd dicitur
 hinc.

liber in affirmatiuam et negatiuam oppositam, ita ut
 alteri illarum quoniam liber vae dicti habeant
 et aliam vae modum, quoniam abij sunt
 affirmati, ut neesse, et possibile. alij vero negati
 ut in possibile, et impossibile non. Et si ab inpos-
 sibilitate fructus non sit modus negati; nisi tunc,
 liber tunc talis quod agnoscit modus negati.

Exe dictis sequitur quod modales cum veritate,
 bene et falsitate habeant oppositam. si tunc
 dicunt affirmati et negati, et inter se oppositi
 conueniunt, et oppositi quod. Quod si supponit
 certum quod dicitur illas vae dicti eam si appo,
 poir et retin de unquam. resti domo et
 appellat, nisi forte in compositione et diuisio
 ipsa appo euenit modo ad systema sunt
 ubi quod extremi simul unquam quod
 petentem dicere volueris, quod nos non abis,
 dum iudicamus.

Sed de ipse eam ut quod dicamus nota hec
 quod modus. Neesse. Impossibile. Possibile.
 Contrarij quod. aut Possibile non, habere se
 fructu signa ex quod conficiuntur quod absolu,
 Lu. u. g. eis, nulli, alij quod. Neesse ro,
 fructu huius signa di; Impossibile huius
 signa nulli. Possibile huius signa, alij:
 Possibile non, huius, alij non. Et vae hom
 modum modales quod et sua quantitate
 habent. modo si quod quod absolute quod non in
 veritate et falsitate. affirmati et negati et quod,
 titate quod et modalem oppositam habent. Et negati,
 nisi si aut eis, et alij non, contrarij tunc
 quod

opponunt, ita et necesse, & possibile non u.g.
 hoc duo non alio opponuntur contradictorie
 Petrus uerere & necesse; Petrus uerere &
 possibile non.

Ista uero sunt contraria, Petrus uerere
 & necesse; Petrus uerere & possibile
 haec uero sunt sub contraria. Petrus uerere
 uere & possibile & possibile non. Vel Petrus
 possibile non uerere; ista sunt sub
 contraria. Petrus uerere & necesse Petrus
 uerere & possibile. Et ista Petrus uerere
 & impossibile. Petrus uerere & possibile,
 uerere non.

Haec propositioes ueritas ad des appropinquantes
 si aliquis de negat in appropinquantes tra.
 Petrus obseruaueris. Si n. propter negat
 ueritas u.g. hinc, nequarie Petrus uerere
 ueritas appropinquantes sua ueritas doria,
 propter negat, utendo, non necesse,
 Janis Petrus uerere, appropinquantes hinc, Petrus
 possibile non uerere. Si uero negat post
 penam modo, hinc ueritas appropinquantes
 contraria. u.g. Petrus nequarie non
 uerere, appropinquantes sua contraria Petrus
 in possibile non uerere; et si ueritas ueritas
 Petrus in possibile non uerere, appropinquantes
 hinc Petrus uerere uerere. Si ueritas pro,
 necesse & propter negat modo, ista ueritas
 ueritas hinc ueritas appropinquantes suis
 subalternatis; et eodem modo ueritas
 ueritas appropinquantes suis appropinquantes
 hinc. u.g. non necesse Petrus non uerere

appropinquantes

aequaliter hinc utriusque respectu
 et hinc, non nisi respectu hinc utriusque
 vel, aequaliter hinc, utriusque respectu non
 erunt. Et istae Regulae sunt plane eor-
 dem cum illis quae supra in §. 1. et 2.
 de hinc absolutum esse videtur. Sed hinc
 via facilius capiuntur si sequens
 tabula modo aliam bene intelligatur.
 In qua tabula supra contraria. Inferi-
 ores subcontrariae et in angulis §. dia-
 metris oppositas - contrariae videtur. Et in an-
 gulis etiam de hinc contrariae subcontrariae sunt
 per modum oppositae et negatae, videtur et
 pariter in infra oppositae videtur.
 Conversio modo aliam non habet magnam vim eodem
 n. modo convertenda sunt quae absoluta. n. q. Potest
 respectu hinc et potest, convertenda hinc modo, potest
 respectu hinc et potest. et potest, hinc utriusque autem hinc, et autem
 utriusque hinc et potest. Illa nota est, licet in conversione
 modo aliam fiat transmutatio inter modum in dicto re,
 quibus abesse et modo transmutatur, hoc non est
 hinc et, sed debet potest modo hinc in dicto re,
 modo in aliam modo transmutari, ut tamen potest con-
 vertens quae conversio potest nisi can. et in
 modo et potest modo aliam sunt de neesse, hinc
 debet converti in potest de potest, et non
 fiat conversio vera, et convertens falsa. n. q.
 ista. hinc utriusque autem in neesse, non debet fieri con-
 verti, et hinc utriusque autem utriusque hinc et hinc, hoc
 non convertens potest et. sed hinc et hinc
 et autem utriusque hinc et potest, in qua modo
 illa neesse convertens non potest. et autem
 potest modo aliam sunt de modo potest, non sunt
 convert.

Nota

conuertenda q' acci dens licet sint unites
ate vel negue de dicto q' daret aus uerū d
confusione falim. n. g. si dicat, or aut epe
horum q' impossibile, non licet q' acci dens illa
conuertere sine disti buone q' d' d' d' d' d' d'
aliquē horum epe aut, q' impossibile, hanc n. fal,
aut s. p'p'abile.

Signum hie dialectici furi falis de p'p'at
exponi b'itū, q' uolū p'p'at furi, q' d' d' d' d' d'
exponibilis. or a, epe illa. q' uo rāe p'p'
ciālis p'p'uritatū debet q' d' d' d' d' d' d'
clariore exponi q' uocatur exponentes.
Triplex autē epe exponibilis. Exclufina, se:
exceptina. Et Reduplicatiua.

Exclufina ē illa q' conuertit aliquā dictione
exclufina, u. g. tm, folium, duntaxat; q' uocatur
particularē exclufina. exptm tm decem sunt
p' d' carmenta. p' d' g' tūc logicę.

Proprie Exceptina ē illa q' conuertit tres par;
ticulas exceptiue q' d' r, n, i, q' exceptio. u. g. or
aut q' d' r hōrū ē e irratū, q' hie modo exponi
debet, or aut d' d' d' d' d' ab hōrū q' irratū, et nullū
hōrū irratū.

Proprie Reduplicatiua ē illa q' conuertit aliquā
dictione Reduplicante, quales sunt; quatenus,
nō tm, q' ubi, u. g. ubi q' d' d' d' d' d' d' d' d'
nō tm rāte se nō b'ile. Nō nota q' d' d' d' d' d' d'
Reduplicante q' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
cū d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
f' d' hōrū, aut alio modo se h' d' d' d' d' d' d' d'
nō tm albu, i. d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
cū d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
habere

Datio exponi-
bilis p'p'is.

Proprie Exponi-
bilis triplex.

1^a
Exclufina.

2^a
Exceptina

3^a
Reduplicatiua.

Paritas Propri-
etatis d' d'
plicantes d' d'
plicantes acci-
pimus.
Specificatiue.

partibus unites
habet quod non
quibus p'p'abilibus
deus sunt plane
fuerunt
illuminati
quibus d' d' d' d'
habet nō p'p'abile
u. d' d' d' d' d' d'
ni angulis d' d'
ad r' d' d' d' d' d'
is p'p'abilibus
eius, unites
ty r' d' d' d' d'
magna d' d' d' d'
quis ab d' d' d' d'
q' h' d' d' d' d' d'
tm epe d' d' d' d'
ota, q' licet r' d' d'
cū d' d' d' d' d' d'
u. p' d' d' d' d' d'
mōd' d' d' d' d' d'
u. d' d' d' d' d' d'
il nō d' d' d' d' d'
aut d' d' d' d' d' d'
de p'p'abilibus
conuertens falim
h' d' d' d' d' d' d'
q' d' d' d' d' d' d'
ad p' d' d' d' d' d'
nō p'p'abile. d' d'
mōd' d' d' d' d' d'

Reduplicatiue

habere similitudinem et in hoc sensu non
est ratio quia non tu denotat rationem factam
habendam in albedine, sed albedinem. Et sim.
nunc reduplicatiue, et sic denotat rationem
factam sub qua potest conueniri. Et in
ratione in ista ratione, et visibile. ubi illa pars in
sumpta reduplicatiue et notat rationem factam
sub qua potest conueniri. Et: rationalitas non
est facta visibilitatis.

Pro complemento et non libere Perhememus
propter hanc signaturam an opus de futuro certum
genere habeant determinata necessitate vel fut.
liberum, sed quia hoc dicitur capite tyrone excedere
videtur illam alibi eundem tractatum.

16. Janu.

INSTITUTION DIALECTICARVM PARS TERTIA

o. Confid.

...dicitur in his ad
...rationem videtur res
...non est in materia
...in propria ratione
...non vero est in h
...non vero argumentu
...non est agens; et p
...non enim fundam
...non ratio, sed in pro

Dubium
Qui
Argum

Argumentum est ratio
...quod est alibi
...non est in materia
...non memoria illud
...non in materia
...non in materia
...non in materia
...non in materia
...non in materia